Eduskunta
Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Asia: Vastauksia kysymyksiin asiassa E 27/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivin 92/43/ETY muuttamisesta suden (Canis lupus) suojeluaseman osalta

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta vastata kuulemisen yhteydessä esitettyihin kysymyksiin ja toteaa niihin liittyen seuraavaa:

- Laiduntavia eläimiä pidetään myös alueilla, joilla petoaitojen käyttäminen ei ole taloudellisesti tarkoituksenmukainen tai käytännön toteutuksessa mahdollinenkaan ratkaisu. Tällaisia kohteita voivat olla esimerkiksi vesistöjen varsilla olevat perinnebiotoopit ja luonnonlaitumet. Petoaidat vaativat säännöllisiä ylläpitotoimia, ja huolenpidosta huolimatta ihmisarkuuden menettäneitä petoja tunkeutuu aitojen sisälle ja jopa karjasuojiin. Petoaitojen rakentamisen ja ylläpidon kustannukset jäävät viljelijän kontolle. Lammastalous kärsii eniten suden vaikutuksista. Viimeisen seitsemän vuoden aikana lampaan lihan tuotanto on supistunut noin 40 %. Toimintaympäristön muutoksella on kehitykseen ratkaiseva merkitys. Lisäksi MTK huomauttaa, että vaikka erilaisia ennaltaehkäiseviä toimia on kehitettävä ja hyödynnettävä jatkossakin ja vaikka aiheutuneiden vahinkojen korvaamista valtion varoista on jatkettava, sujuvaa metsästystä väistämättä tarvitaan yhdeksi keinoksi nykyisen ongelmatilanteen korjaamiseen ja ihmisarkuuden vahvistamiseen.

- MTK muistuttaa, että perinnebiotoopit ovat Suomen uhanalaisin luontotyyppiryhmä. Perinnebiotooppien hoidolle asetettujen kunnianhimoisten tavoitteiden (ks. Helmi-ohjelma) saavuttaminen edellyttää elinvoimaista maataloutta, joka pystyy panostamaan laiduntavien eläinten pitämiseen. MTK:n arvion mukaan maatalouteen kytköksissä oleva luonnon monimuotoisuus voi heikentyä, mikäli kestämätön suurpetotilanne vähentää tai estää luontoarvoiltaan erityisten kohteiden ylläpitämistä. Erityinen haaste on suden negatiivinen vaikutus metsäpeurakantaan. Harvinaistuvaa metsäpeuraa esiintyy vain Suomessa ja Venäjän Karjalassa yhteensä vain noin 5 000 yksilöä.

- Tällä hetkellä suden tiukan suojelun tilanteessa yksittäisiin ongelmayksilöihin kohdistuvat toimet (karkottaminen ja tappaminen) perustuvat poikkeuslupiin, joilla on luontodirektiivin perustuvat tiukat edellytykset. MTK on johdonmukaisesti esittänyt näkemyksenään, että poikkeuslupien saamisen tulee olla sujuvaa ja nopeaa silloin, kun niille on ilmeinen tarve. Poikkeuslupajärjestelmä on sisällytetty direktiiviin juuri sitä varten, että sillä osaltaan tuetaan taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. MMM:n esittämien tietojen perusteella suden suojeluaseman muuttumisen jälkeen kansallista lainsäädäntöä uudistettaisiin niin, että poikkeusperusteisuus koskisi rauhoitusaikaa, kun taas muuna aikana kyse olisi huomattavan paljon kevyemmin myönnettävistä pyyntiluvista. MTK edellyttää, että pyyntilupajärjestelmästä todella tehdään sellainen, että se käytännössä tarjoaa riittävän tehokkaat keinot ja mahdollisuudet sekä ongelmayksilöihin puuttumiseen että laajempaan susikannan hallintaan metsästyksen keinoin.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

- E-kirjeen perusmuistion mukaan liitesiirrosta huolimatta susi säilyisi edelleen luontodirektiivin 17 artiklan mukaisen direktiiviraportoinnin ja suotuisan suojelutason säilyttämisen vaatimusten alaisuudessa. Perusmuistion mukaan liitesiirto mahdollistaisi joustavamman keinovalikoiman suden aiheuttamien vahinkojen lieventämiseksi kansallisesti edellyttäen, että suden suotuisan suojelun taso tämän sallii. MTK toteaa, että Suomessa ei ole määritelty sudelle suotuisan suojelutason viitearvoa. Tällä hetkellä tiedossa ei ole, millaisiin perusteisiin nojaten Suomi aikoo raportoida komissiolle suden suojelutason tilannetta kesän 2025 direktiiviraportoinnissa. MTK on metsästyslain muuttamista koskevaan hallituksen esitykseen (HE 21/2025 vp) liittyen esittänyt, että metsästyslakiin sisällytettäisiin sääntelyä suotuisan suojelutason määrittämisen perusteista Suomessa. Liitesiirtoon ja siitä seuraaviin kansallisiin lakimuutoksiin liittyen MTK korostaa tarvetta huolellisesti arvioida juridisiin seikkoihin nojaten, mikä merkitys suotuisan suojelutason saavuttamisella tai ylläpitämisellä jatkossa metsästyksen harjoittamisen kannalta on, kun susi kuuluisi liitteeseen V ja olisi Suomessa pyyntilupajärjestelmän piirissä.

Helsingissä 28.4.2025

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Anna-Rosa Asikainen
juristi, luonnonsuojelu